

Handläggare: Lars-Olov Norling
Tfn: 08-508 10 022

Markupplåtelseärenden överförda från trafikkontoret till stadsdelsförvaltningarna

Vid årsskiftet 2005/2006 överfördes ett antal ärendetyper för markupplåtelse från trafikkontoret till respektive stadsdelsnämnd. De ärenden som överfördes är:

bangolfbanor och tennisbanor
permanenta verandor
varuskyltning
julgransförsäljning
glassboxar och liknande utanför butikslokal
försäljningsplatser
kioskvagnar uppställda del av dygn
informations- och hänvisningsskyltar
varumärkesskyltar
banderoller
överdagenskylt
brevlådor/buntlådor
byggetablering på parkmark

Nedan följer en kortfattad sammanställning av ärendehanteringens för respektive kategori.

Bangolfbanor/tennisbanor

- Innan sökanden lämnar in ansökan om polistillstånd är det bättre, åtminstone vad avser anläggande av tennisbanor på parkmark, att skriva ett brev eller ringa till stadsdelen eftersom denna verksamhet i första hand skall ligga på kvartersmark

avsedd för idrottsändamål och inte skall upplåtas med polistillstånd utan med arrende.

- Om upplåtelse med polistillstånd ändå bedöms vara eventuellt möjligt/lämpligt skall ansökan om polistillstånd samt ansökan om bygglov lämnas in till respektive myndighet.

-

Permanent verandor

När det gäller handläggningen av förfrågningar om nya permanenta verandor på offentlig plats som förvaltas av staden gäller, precis som för till exempel kiosker, att både polistillstånd och bygglov krävs för att få ställa upp byggnaden. Dock när det gäller bygglov har stadsbyggnadskontorets policy varit att inte utfärda bygglov om inte en detaljplaneändring genomförs. Planansvariga på stadsbyggnadskontoret har inte genomfört sådana av denna anledning på grund av uppfattningen att allmän plats i detaljplan – i det här fallet företrädesvis gångbane- och torgytor – inte ska tas i anspråk för uppsättande av byggnader för privata ekonomiska intressen.

Av denna anledning har ett av de två ”ben” som en sådan byggnad ska stå på fallit bort och den har inte kunnat komma till stånd.

En eventuell ansökan om polistillstånd för en upplåtelse av det här slaget kan alltså inte bedömas utan **förhandsbesked från stadsbyggnadskontoret** i bygglovsfrågan.

Varuskyltning (när en verksamhet ställer ut sina varor på trottoar eller liknade)

- Om det rör sig om en ny plats för varuskyltning ska lämpligheten bedömas vid platsbesök. Här gäller samma lämplighetsbedömningar som vid övriga upplåtelser, dvs. att framkomlighet och säkerhet är första prioritet.
- Varuskyltning är enligt taxan skyltvaror som upptar gångbana/gångplan och som finns i direkt anslutning till butiksfasad. De mått som gäller, och finns angivet i taxan, är för innerstaden: högst 0,5 m bredd samt högst 80 % av lokalens fasadlängd, dock längst 10 meter. Varuskyltning kan medges där framkomlighet och annat som ingår i prövningen så medger.
- Varuskyltningen skall tas in nattetid samt då vinterväglag råder. Det upplåtna området skall vara helt fritt från anordningar mellan 18.00 och 08.00.
- Tillståndshavaren svarar för städning och snöröjning inom det upplåtna området och i dess närområde. Närområdet utgörs av angränsande ytor som ordinarie renhållning inte kommer åt på samma sätt som vid exempelvis uteserveringar. Innan varuskyltning ställs ut ska den ianspråktaga ytan och dess närområde sopas fritt från sand.

Julgransförsäljning

Julgransplatserna hanteras i likhet med uteserveringar med förenklat förfarande, dvs. staden ger polismyndigheten generellt medgivande att utfärda tillstånd till dem som söker tillstånd för julgransförsäljning och som inte erhållit några anmärkningar under tidigare säsong.

Under året som gått sedan förra säsongen ska stadsdelsförvaltningen samla uppgifter över sådana tillståndshavare som fått anmärkningar på skötseln av sina julgransförsäljningsplatser eller som inte betalat avgiften. Dessa ska inte meddelas förnyade tillstånd, utan föras upp på lista som lämnas över till polisen samtidigt med det generella medgivandet (se ovan) för övriga tillståndssökare.

- Stadsdelens handläggare går igenom listan över förra årets platser och kontrollerar att de kan användas.
- I denna bedömning ingår, precis som vid övriga upplåtelser, att kontrollera att inte några gatuarbeten eller liknande planeras på platserna eller att några andra upplåtelser beviljats som förhindrar att platsen nyttjas för julgransförsäljning. Nya platser ska bedömas av stadsdelen på samma sätt som övriga upplåtelser, dvs. att framkomlighet och säkerhet är första prioritet.
- Sökanden får tillstånd för 1 eller 2 perioder, beroende på vad som önskas. Medgivandet innefattar rätt till uppläggning av granar från och med fredag klockan 18, försäljning från och med lördag morgon kl. 7 till och med julafton kl. 14. Tillstånd för 1 period närmast julafton börjar alltså med uppläggning en fredag och kan pågå allt mellan 6 och 12 dagar, beroende på vilken veckodag julafton inträffar. Tillstånd för 2 perioder innebär dock alltid en period om ytterligare högst 7 dagar.
Det är viktigt att stadsdelarna varje år samråder i frågan om periodernas längd, så att de överensstämmer över hela staden.
- Polisen får meddela endast ett tillstånd per person för privatpersoner. Däremot får föreningar och skolor, t ex lantbrukshögskolan, inneha mer än ett tillstånd, om den ansvarige anordnaren inte är samma person på de olika platserna.

Glassboxar och liknande utanför butikslokal

Viss efterfrågan har funnits på att låta varuskyltningsytor möbleras med en glassbox, i vissa fall flera glassboxar. Även andra föremål, t ex kylboxar med läsk förekommer.

Vid bedömningen av platsens lämplighet ska framkomligheten bedömas i förhållande till hur stor yta som behövs för uppställningen.

Om betalning dessutom tas upp direkt utanför butiken bör upplåtelsen hellre rubriceras som försäljningsyta. Detta har betydelse för vilken rubrik i avgiftsnormen som ska tillämpas.

Försäljningsplatser

Fasta försäljningsplatser:

Försäljningsplatser vid evenemang

Kioskvagnar:

Fasta försäljningsplatser: (Östermalm har en plats, Sturegatan 6, kl 19:00 – 07:00)

De fasta försäljningsplatserna upplåts på ett år i taget, mellan 1/10 ena året till 30/9 året därpå.

Den som har polistillstånd under en period kan få förtur till ytterligare en period, under förutsättning att det inte finns några anmärkningar på skötsel av platsen eller betalning av avgiften och under förutsättning att ansökan om ny period lämnas in senast 1 månad innan polistillståndet går ut.

Vissa försäljningsplatser upplåts bara dagtid, andra bara nattetid. Andra platser delas av en tillståndshavare natt och en dag.

I innerstadens cityzon inrättas inga nya platser, däremot justeras ibland befintliga platser om trafiksituationen så kräver.

Utanför cityzonen prövas ibland nya förslag till platser, enligt vanliga kriterier för framkomlighet osv.

Försäljningsplatserna får inte hyras ut. De upplåts med polistillstånd och kommunen tar ut en avgift, inte en hyra.

Omsättningen kan påverkas av trafiksanering, trafikomläggning, detaljplaneändring och andra ändrade förhållanden. Tillståndshavaren är inte berättigad till ersättning av kommunen i sådana fall.

Platsen som får användas får inte vara större än vad som föreskrivs i tillståndet. Lösa skyltar får inte ställas ut vid försäljningsplatsen, inte heller bord eller stolar.

Försäljningsplatser vid evenemang

De vanligaste evenemangsplatserna och de största evenemangen har fastställda försäljningsplatser.

På grund av framkomlighets skäl accepteras bara dessa platser. Platserna finns markerade på kartor som finns hos polisen och delas ut i pappersform till stadsdelarna.

Ansökan ska göras tidigast 16 veckor och senast 8 veckor före det datum som evenemanget går av stapeln. Om antalet sökande är lika med eller fler än tillgängliga platser lottas platserna ut. Om antalet sökande är färre än tillgängliga platser sker ingen lottning.

Endast de sökande som kan visa upp F-skattebevis får ingå i lottningen.

Lottdragningen bör ske senast 4 veckor före evenemanget. Vid lottningen närvarar en lottdragare, som gjort i ordning lotterna, en protokollförare samt en kontrollant. Den först dragna tilldelas plats 1, nummer två plats 2 osv. Protokollet skrivs på förtryckt blankett, undertecknas med två namnunderskrifter och arkiveras tillsammans med ärendet. Vid

evenemang, som berör fler stadsdelar, exempelvis Stockholm maraton, sker samordning av lottningen med berörda stadsdelsförvaltningar. Ansökningar som kommer in annan tid än denna period deltar inte i lottningen.

Kioskvagnar:

Upplåtelse för kioskvagnar på offentlig plats, dvs. sådan som inte är avlyst för torghandel, sker endast på fastställda platser, se fasta försäljningsplatser.

Informations- och hänvisningsskyltar

En informations-/hänvisningsskylt kan vara skylt som hänvisar till museer, sjukhus, industriområden, skolor och andra allmännyttiga ändamål.

Hänvisningsskylt kan också vara en skylt med andra budskap än allmännyttigt, dock ej kommersiellt. Till exempel en hänvisning till känd byggnad/område som i sig inte är ett kommersiellt begrepp men som härbärgerar olika kommersiella företag.

Bedömningen av ansökningar om hänvisningsskyltar bör vara restriktiv. Skylten kan vara bygglovpliktig

Varumärkesskyltar

En varumärkesskylt är en skylt med enbart firma- eller produktnamn i direkt anslutning till butikslokal eller liknande.

Tänk också på att skylten kan vara bygglovpliktig

Banderoller

Enligt ordningslagen 3 kap1§ är utnyttjandet av luftrummet över en offentlig plats i vissa fall tillståndspliktigt. Någon generell begränsning uppåt i luften har inte ställts upp i ordningslagen. I de lokala ordningsföreskrifterna 2003:6 finns stadgat om ”Uppsättande av banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar” i 10§ att: ”Tillstånd krävs av polismyndigheten för att sätta upp banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar över offentlig plats.” Dock medföljer ingen automatisk skyldighet för polisen att höra kommunen.

I de fall staden hörs ska banderoller över trafikerad gata/väg avstyrkas men kan tillstyrkas över gågata,

Oavsett om polistillstånd behövs och kommunen hörts måste anordnaren alltid själv inhämta medgivande från berörda fastighetsägare, om banderollen fästs i fasad. Om sökanden önskar fästa anordningen i någon av stadens anläggningar – brofundament, trafikstolpar eller liknande krävs alltid särskilt medgivande från den förvaltning som har ansvaret för detta, eftersom det kan innebära nackdelar för konstruktionen.

Överdagenskylt

Tillstånd för vippskyltar, trottoarpratare, sandwich-skyltar eller liknande avstyrks alltid med hänsyn till framkomligheten för gående, framförallt synskadade.

Ett alternativ som togs fram av dåvarande gatu- och fastighetskontoret är en vikbar skylt som placeras vid fasaden i direkt anslutning till butikslokalen/restaurangen, så kallad överdagenskylt, när den är öppen, längst mellan klockan 8 och 19.

Godkänd skylt ska vara tillverkad i en stabil vikbar metallkonstruktion i rör. Med hänsyn till synskadade ska skylten gå i princip ända ner till trottoaren, så att den lätt kan kännas av med en petkäpp.

Brevlådor/buntlådor

När det gäller placering bör följande beaktas särskilt, utöver sedvanlig bedömning:

- När det gäller brevlådor får nyuppsättningar inte medges på belysningsstolpar. I de fall äldre brevlådor varit placerade på sådana måste alltså lådorna antingen monteras på egen stolpe alternativt ska den fristående brevlådan användas.
- Varje form av förankring, vare sig det är jordankare eller betongtyngd, måste godkännas genom schakttillstånd
- Brandposter, brunnar, avstängningsventiler, P-automater, nedstigningsschakt, kopplingskåp, offentlig belysning, trafikmärken och trafiksignaler och dylikt får inte blockeras eller skymmas av de föreslagna placeringarna.
- Brevlådorna får inte nyttjas för reklamändamål.

Tillståndshavaren ska hålla lådorna i ett vårdat skick. I de fall lådorna förorsakar nedskräpning svarar tillståndshavaren för att den upplåtta ytan samt dess omedelbara närhet snarast städas upp.

Byggetablering på parkmark

Stadsdelen dokumenterar platsen, fotograferar och noterar. Om platsen godkänns meddelas detta till trafikkontoret. Om platsen inte kan godkännas, (stadsdelen har vetorätt) kontaktar stadsdelen sökande för överenskommelse om annan plats.

- Förbesiktning med ansvarig anordnare sköts av stadsdelen
- Underhandsbesiktning sköts av stadsdelen.
- Direkt efter tillståndets t o m-datum kontrollerar stadsdelen på plats att avetablering skett. Om etableringen inte är borttagen noterar stadsdelen detta i protokoll samt informerar ansvarig anordnare att förlängning måste sökas.
- Vid efterbesiktning ska angiven kontaktperson på stadsdelen närvara, datum för kallelse ska noteras.

- Om återställning sker under höst eller vinter ska stadsdelen komma överens med ansvarig anordnare om datum för slutbesiktning med hänvisning till återväxt av gräs m.m.
- Vid godkänd slutbesiktning översänder stadsdelen allt underlag, protokoll, andra noteringar och dokumentation till trafikkontoret som avgör om reducering av markavgift ska ske.